

РЕЛІГІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВИЩИЙ ДУХОВНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ТАВРІЙСЬКИЙ ХРИСТІЯНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

РО «ВДНЗ «ТХІ»

Борщевич В.Т.

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Християнське консультування»

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень: Бакалавр богослов'я

(назва рівня вищої освіти)

Галузь знань В 8 «Богослов'я»

(шифр та назва галузі знань)

Спеціальність В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

(шифр та назва спеціальності)

Освітня програма:

Освітньо-професійна

програма першого рівня

вищої освіти бакалавр за

спеціальністю В «Богослов'я»

(назва освітньої програми)

Розглянуто та схвалено Методичною комісією РО «ВДНЗ «ТХІ»»
від «29» серпня 2025 р., протокол № 1

2025/2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Християнське консультування» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою ТХІ зі В8 «Богослов'я» галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Розробники: викладач – Ашихміна М.В.

Рецензенти:

Робоча програма рекомендовано на засіданні кафедри Богослов'я
Протокол від. «26» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри д-р. богосл. наук Черенков М.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією РО «ВДНЗ «ТХІ»»

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Гарант програми д-р. істор. наук Борщевич В.Т.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Дані про розробника дисципліни

Прізвище, ім'я, по батькові розробника	Козинець Олена Олегівна
Кваліфікація викладача	Доктор філософії; Біологія; Богослов'я

2. Анотація дисципліни

Вивчення дисципліни «Християнське консультування» спрямоване на вивчення принципів роботи консультантів з опікуваними, набуття навичок складання плану зустрічей та їх проведення, знайомство з моделями реагування в критичних ситуаціях; підвищення ефективності лідерського служіння за рахунок придбання знань і практичних навичок ведення душеопікунських бесід; аналіз насущних проблем у роботі консультанта. Навчальна дисципліна «Християнське консультування» належить до нормативних дисциплін.

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 04 Богослов'я	Нормативна	
Загальна кількість годин 180 – д. в. 150 – з. в.	Спеціальність 041 Богослов'я	Рік підготовки	
	Освітня програма Богослов'я	4-й	4-й
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 6 год.	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Лекції	
		48 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		42 год.	12 год.
		Самостійна робота	
		90 год.	126 год.
		Вид контролю: іспит	

4. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Християнське консультування» є вивчення принципів роботи консультантів з опікуваними, набуття навичок складання плану зустрічей та їх проведення, знайомство з моделями реагування в критичних ситуаціях; підвищення ефективності лідерського служіння за рахунок придбання знань

і практичних навичок ведення душеопікунських бесід; аналіз насущних проблем у роботі консультанта.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Християнське консультування» є:

– формування знань про теологічні принципи біблійного душеопікунства та розвиток практичних навичок християнського консультування;

– розвиток умінь і навичок правильно використовувати методи біблійної душеопіки для ефективного здійснювати служіння особистого наставництва;

– розвиток навичок самоаналізу, біблійних принципів розуміння людей, їх мотивів, труднощів та рішень, що пропонує Писання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (компетентностей):

Інтегральна компетентність	Здатність використовувати отримані знання, уміння й навички для служіння особистого наставництва ефективного служіння наставника-душеопікуна.
Загальні компетентності	1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу 2. Здатність до критичного мислення та самоаналізу 3. Здатність аналізувати відмінності біблійної душеопіки та гуманістичних/психологічних систем, а також євангельських теорій інтеграції 4. Розуміти гуманістичні психологічні теорії і системи терапії та правильно реагувати на них 5. Розуміти сучасні проблеми і напрямки розвитку біблійної душеопіки і взаємодіяти з ними
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<i>Знати:</i> - Методи біблійної душеопіки - Біблійні принципи розуміння людей - Методологічні принципи та основні методи християнського консультування - Сутність та структуру консультування - Типові проблеми в консультуванні та ситуації, з якими стикається консультант - Біблійний погляд на сприйняття людини самої себе - Різні точки зору щодо особистого духовного зростання <i>Вміти:</i> - Застосовувати базові навички консультування та душеопікунства - Застосувати євангельські істини до серця людини в його

5. Міждисциплінарні зв'язки.

Курс «Християнське консультування» вивчається після курсу «Психологія», «Конфліктологія», «Душеопікунство».

6. Програма навчальної дисципліни «Християнське консультування»

Розділ 1. Базові засади християнського консультування

Тема 1. Сутність християнського консультування

Важливість душеопікунства і консультування в наш час. Приклади душеопікунського служіння в Біблії. Деякі відмінності між консультуванням (надання допомоги невіруючим) і душеопікунством (надання допомоги віруючим, які відвідують церкву). Світський погляд на поняття «психічне здоров'я». Світські підходи до підтримання душевної рівноваги (здоровий спосіб життя, позбавлення комплексів через конформізм до світського стилю життя, східні і містичні філософії і ін.).

Тема 2. Відмінність біблійного консультування від світської психологічної допомоги від світської психологічної допомоги

Ставлення християн до психології. Психологія як наука. Позитивні досягнення цієї науки і заблудження. Методи психологічного дослідження (спостереження і самоспостереження, бесіда, тести і опитувальники, проєктивні методики, аналіз продуктів людської діяльності, близнюкові та лонгitudні спостереження). Поєднання у психології науки і людської філософії. Де між ними проходить межа? Неправильні підходи до вирішення душевних проблем людини у психології через неправильне (небіблійне) розуміння її природи.

Тема 3. Вимоги до консультанта

Категорії людей, які надають професійну психологічну консультативну та душеопікунську допомогу. Консультативна та душеопікунська допомога в церкві. Правильні відносини між служителями церкви і християнами, які хочуть звершати душеопікунське служіння. Принципи: професійної компетенції, не завдання шкоди, анонімності і конфіденційності, позитивно орієнтованого підходу в професійному

консультуванні і їх застосування в служінні консультанта.

Розділ 2. Структура консультативної бесіди

Тема 4. Складові терапії. Завдання та етапи

Загальна характеристика етапів бесіди. Заохочення та питання як засоби підтримки та збору необхідної інформації. Навички інтерпретації та повторення сказаного клієнтом. Особливості використання директив (вказівок). Саморозкриття як метод впливу на клієнта. Умови використання техніки зворотного зв'язку. Мета використання технік прояснення та конфронтації. Типові помилки при використанні техніки відображення почуттів. Правила використання прийомів інформування та порад в консультативній роботі. Проблеми та явища психологічного захисту.

Тема 5. Організаційні моменти консультування

Підготовка до консультування. Сутність методу бесіди. Знайомство як початок бесіди. Мета та завдання бесіди. Роль консультанта в бесіді. Формування запиту. Розпитування клієнта та його фази. Використання альтернатив, парадоксальних питань, уточнення, загострення, інтерпретацій, перефразування.

Вербальна комунікація. Невербальна комунікація у ході консультування. Підлаштовування поз, дихання, тону та гучності голосу. Контакт очей, вираз обличчя. Аналіз емоційних переживань та їх акцентування. Використання пауз. Гіпотези консультанта. Психокорекційний вплив. Завершення бесіди (підсумки, перспективи подальшої взаємодії консультанта та опікуваного, прощання з опікуваним).

Тема 6. Роль відповідальності та типи клієнтів

Роль відповідальності опікуваного у консультуванні. Засоби впливу консультанта у процесі консультування. Позиції консультанта: позиція "консультант-порадник" (консультування походить на процес навчання); позиція "консультант-помічник" (співробітництво, спільний пошук вирішення); позиція "консультант-експерт".

Типи клієнтів психологічної консультації. Мотиви звернення людини до психолога.

Тема 7. Використання Писання та духовна війна

Біблійний погляд на сприйняття людини самої себе, обговорює ключові питання з теми спасіння та досліджування феномена «ідолів серця». Теологічні принципи

біблійного душеопікунства та розвиток практичних навичок на сторінках Писання. Біблійні основи консультування в контексті Божого вічного плану викуплення, життєво важливого оточення християнською громадою та поглибленого розуміння Євангелія.

Особистісний вплив як влада над іншою особистістю, визначення значення слова "вплив". Розуміння авторитету як "загальновизнане значення, вплив, загальне повагу", влада як "право і можливість розпоряджатися ким-чим. Підкоряння своєї волі, духовне начало як джерело енергії, діяльності . Опис впливу як особистісний феномен. Різниця і зв'язок між впливом і владою. Неправильне використання влади. Розпоряджання та зловживання владою. Як протистояти спокусам? Як боротися з обманом лукавого? Як боротися проти гноблення? Як боротися з одержимістю?

Розділ 3. Основні аспекти особистості

Тема 8. Проблеми вікових криз в процесі розвитку особистості

Вікові кризи як особливі перехідні періоди розвитку людини. Психологічні зміни. Механізми змін періодів вікових криз. Періодизації психічного та особистісного розвитку. Різні погляди на вікові кризи(ненормальні, болісні явища, результат неправильного виховання чи конструктивна функція - закономірне, неминуче явище). Критичні періоди і соціальні переходи.

Тема 9. Індивідуальність особистості

Загальна характеристика емоційно-вольової сфери. Проблема зв'язку інтелекту й афекту. Рушійна сила нашого буття: пізнання, інтелектуальні процеси чи емоції й почуття. Процес раціонального оволодіння знаннями, фактами, теоріями. Розуміння пізнавальної та афективної сфер як проявів специфічних форм відображення реальності. Керування емоціями.

Розділ 4. Специфіка та проблеми консультування

Тема 10. Спеціальні проблеми в консультуванні

Спеціальна допомога людині, що переживає втрату (втрату роботи або навчання, зміна роботи, еміграція, втрата близької людини, розлучення, крадіжки, зрада та ін.). Консультування тривожних клієнтів. Консультування вороже налаштованих та агресивних клієнтів. Особливе консультування «немотивованих» клієнтів. Характеристика кризових переживань. Основні психологічні підходи до подолання

особистісного неблагополуччя. Психофізіологічний підхід: профілактика стресових розладів. Соціально-психологічний підхід: кризове консультування. Особистісно-орієнтований підхід: розв'язання внутрішніх конфліктів особистості. Психологічні технології в подоланні неконструктивних страхів (страх ситуації, страх тривоги, страх себе).

Тема 11. Залежності (адитивна поведінка) різного роду

Різного роду залежності [т.зв. адитивна поведінка]: наркотики, алкоголь, залежність від ліків і хімічних речовин, систематичне переїдання, ігрова та комп'ютерна залежність.

Тема 12. Суїцидальна поведінка

Специфіка психологічного консультування жертв насильства, схильних до суїцидної поведінки, осіб, які втратили близьких, невиліковно хворих, тощо.

Теоретичні аспекти психології суїциду. Поняття і сутність проблеми психології суїциду. Аналіз поведінку осіб схильних до суїциду. Ознаки високого ризику самогубства. Суїцидальна поведінка. Постсуїцидальний стан.

Розділ 5. Консультування та психокорекція сім'ї

Тема 13. Дошлюбне консультування

Специфіка психологічного консультування для усвідомлення відповідальності. Питання планування сім'ї. Формування процесу переходу від Я до Ми. Розгляд відмінності між чоловіком і жінкою. Значення інтимності та сексуальності у подружньому житті. Розвиток дружньо-партнерських стосунків.

Тема 14. Особливості консультування подружніх пар

Особливості роботи в подружньою парою. Організація роботи з одним із членів подружжя. Причини приходу чоловіка і жінки на консультацію.

Конфлікти всередині сім'ї з приводу розподілу подружніх ролей і обов'язків, сексуальні труднощі, грошові проблеми, тобто те, що стосується інтересів обох і може бути кваліфіковане як загальна проблема. Тривалість роботи з подружньою парою.

Тема 15. Технологія сімейного консультування батьків та дітей

Технологія сімейного консультування батьків та дітей. Взаємостосунки батьків з дітьми дошкільного, віку. Основне коло питань, що хвилюють батьків дошкільників. Правила ефективної взаємодії та спілкування.

Соціально-психологічне консультування батьків молодших школярів. Проблеми шкільної дезадаптації. Стосунки дитини з однолітками та вчителем. Правила спілкування з дітьми. Правила, обмеження, покарання.

Вирішення проблем підліткового віку шляхом консультування батьків. Консультування батьків юнаків та дівчат. Консультування батьків з приводу взаємостосунків з дорослими дітьми.

7. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	У тому числі					усього	У тому числі				
		л	с	пр.	Сам роб	Інд завд (за наявн.)		л	с	пр.	Сам роб	Інд завд (за наявн.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Базові засади християнського консультування												
Тема 1. Сутність християнського консультування	12	3.2	2.8	-	6	-	10	0.8	0.8	-	8.4	-
Тема 2. Відмінність біблійного консультування від світської психологічної допомоги	12	3.2	2.8	-	6	-	10	0.8	0.8	-	8.4	-
Тема 3. Вимоги до консультанта	12	3.2	2.8	-	6	-	10	0.8	0.8	-	8.4	-
Розділ 2. Структура консультативної бесіди												
Тема 4. Складові терапії. Завдання та етапи	9	3.2	2.8	-	3	-	10	0.8	0.8	-	8.4	-
Тема 5. Організаційні моменти консультування	9	3.2	2.8	-	3	-	10	0.8	0.8	-	8.4	-
Тема 6. Роль відповідальності та типи клієнтів	9	3.2	2.8	-	3	-	10	0.8	0.8	-	8.4	-
Тема 7. Використання Писання та духовна війна	9	3.2	2.8	-	3	-	10	0.8	0.8	-	8.4	-
Розділ 3. Основні аспекти особистості												
Тема 8. Проблеми вікових криз в процесі розвитку особистості	18	3.2	2.8	-	12	-	10	0.8	0.8	-	8.4	-
Тема 9. Індивідуальність особистості	18	3.2	2.8	-	12	-	10	0.8	0.8	-	8.4	-
Розділ 4. Специфіка та проблеми консультування												
Тема 10. Спеціальні проблеми в консультуванні	12	3.2	2.8	-	6	-	10	0.8	0.8	-	8.4	-

Тема 11. Залежності (адитивна поведінка) різного роду	12	3.2	2.8	-	6	-	10	0.8	0.8	-	8.4	-
Тема 12. Суїцидальна поведінка	12	3.2	2.8	-	6	-	10	0.8	0.8	-	8.4	-
Розділ 5. Консультування та психокорекція сім'ї												
Тема 13. Дошлюбне консультування	12	3.2	2.8	-	6	-	10	0.8	0.8	-	8.4	-
Тема 14. Особливості консультування подружніх пар	12	3.2	2.8	-	6	-	10	0.8	0.8	-	8.4	-
Тема 15. Технологія сімейного консультування батьків та дітей	12	3.2	2.8	-	6	-	10	0.8	0.8	-	8.4	-
Усього годин	180	48	42	-	90	-	150	12	12	-	126	-

8. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д. в.	Кількість годин з. в.
1	Сутність християнського консультування	3.2	0.8
2	Відмінність біблійного консультування від світської психологічної допомоги	3.2	0.8
3	Вимоги до консультанта	3.2	0.8
4	Складові терапії. Завдання та етапи	3.2	0.8
5	Організаційні моменти консультування	3.2	0.8
6	Роль відповідальності та типи клієнтів	3.2	0.8
7	Використання Писання та духовна війна	3.2	0.8
8	Проблеми вікових криз в процесі розвитку особистості	3.2	0.8
9	Індивідуальність особистості	3.2	0.8
10	Спеціальні проблеми в консультуванні	3.2	0.8
11	Залежності (адитивна поведінка) різного роду	3.2	0.8
12	Суїцидальна поведінка	3.2	0.8
13	Дошлюбне консультування	3.2	0.8
14	Особливості консультування подружніх пар	3.2	0.8
15	Технологія сімейного консультування батьків та дітей	3.2	0.8
	Разом	48	12

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д. в.	Кількість годин з. в.
1	Процес організації бесіди	4	1
2	Технологія психологічного консультування	5	1
3	Психологічний вплив у консультативній бесіді	5	1

4	Спеціальні проблеми в консультуванні - 1 частина	5	1
5	Спеціальні проблеми в консультуванні - 2 частина	5	1
6	Психологічне консультування осіб в кризових станах	5	1
7	Роль церковної громади у вирішенні душевних проблем людини	5	2
8	Особливості психологічного консультування батьків та дітей	5	2
9	Особливості психокорекційної роботи з дітьми, підлітками та сім'єю	4	2
	Разом	42	12

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.в.	Кількість годин з.в.
1	Сутність християнського консультування	10	14
2	Організаційні моменти консультування	12	16.8
3	Процес організації бесіди	8	11.2
4	Етапи консультативного процесу	8	11.2
5	Технологія християнського консультування	10	14
6	Психологічний вплив у консультативній бесіді	10	14
7	Християнське консультування осіб в кризових станах	8	11.2
8	Особливості психологічного консультування батьків	12	16.8
9	Особливості психокорекційної роботи з дітьми	12	16.8
	Разом	90	126

11. Плани семінарських занять

Семінар 1. Процес організації бесіди

План заняття

1. Процес організації бесіди. Етапи бесіди.
2. Особливості вербальної комунікації у процесі консультування.
3. Особливості невербальної комунікації у процесі консультування.
4. Типологія консультантів та клієнтів.

Рекомендована література:

[1, 7, 10]

Семінар 2. Технологія психологічного консультування

План заняття

5. Аналіз професійної компетентності та професійно важливих якостей консультанта.

6. Відпрацювання технологій консультативної бесіди. Формування навичок постановки питань, активного слухання, перефразування тощо.

Рекомендована література:

[2, 7, 8]

Семінар 3. Психологічний вплив у консультативній бесіді.

План заняття

1. Основні техніки вислуховування.
2. Інтерпретація як засіб психологічного впливу.
3. Конфронтація як засіб психологічного впливу.
4. Інформування як засіб психологічного впливу.
5. Емоційна реакція.

Рекомендована література:

[1, 3, 7, 8]

Семінар 4. Спеціальні проблеми в консультуванні - 1 частина

План заняття

6. Консультування тривожних клієнтів.
7. Консультування агресивних клієнтів.

Рекомендована література:

[8, 9, 11]

Семінар 5. Спеціальні проблеми в консультуванні - 2 частина

План заняття

8. Консультування «немотивованих» клієнтів.
9. Консультування клієнтів, які плачуть.
10. Консультування клієнтів з психосоматичними розладами.

Рекомендована література:

[2, 4, 5]

Семінар 6. Психологічне консультування осіб в кризових станах

План заняття

11. Посттравматичний стресовий розлад як наслідок впливу екстремальних ситуацій.
12. Психологічна допомога особам в переживанні горя та втрати.
13. Специфіка психологічного консультування жертв насильства.

Рекомендована література:

[1, 7, 12]

Семінар 7. Роль церковної громади у вирішенні душевних проблем людини

План заняття

14. Церква як «терапевтичне» суспільство.
15. Види душеопікунської допомоги, яку може надавати церква: пасторське консультування, церковна молитва.
16. Нові соціальні зв'язки з членами церкви, направляюча допомога (поради, консультації з різних питань, навчальні програми та семінари, вивчення Біблії, обмін досвідом у вирішенні проблем).

Рекомендована література:

[6, 7, 13]

Семінар 8. Особливості психологічного консультування батьків та дітей

План заняття

17. Специфіка консультування подружніх пар.
18. Технологія сімейного консультування батьків та дітей.
19. Консультування батьків з приводу проблем дитини.
20. Консультування дітей з приводу стосунків з батьками.

Рекомендована література:

[8, 11, 13]

Семінар 9. Особливості психокорекційної роботи з дітьми, підлітками та сім'єю

План заняття

1. Категорії дітей, що потребують психокорекції.
2. Групова корекційна робота з дітьми та підлітками.
3. Психокорекція дитячо-батьківських та сімейних стосунків.

Рекомендована література:

12.Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Сутність християнського консультування

Завдання:

1. Визначити сфери застосування християнського консультування та охарактеризувати його специфіку в цих сферах, вказати використані джерела (ресурси).
2. Охарактеризувати умови ефективності позицій консультанта стосовно клієнта: позиція рівності; позиція «зверху»; позиція «знизу», обґрунтувати вашу думку.

Тема 2. Організаційні моменти консультування

Завдання:

1. Вивчити поняття «консультативний договір», «консультативна угода», «консультативний альянс».
2. Ознайомлення зі специфікою підготовки до зустрічі з клієнтом.
3. Вимоги до оформлення робочого місця консультанта.

Тема 3. Процес організації бесіди

Завдання:

1. Скласти схему процесу організації бесіди.
2. Визначити можливі помилки консультанта, охарактеризувати їх обґрунтувати вашу думку.

Тема 4. Етапи консультативного процесу

Завдання:

1. Засвоєння етапів консультування, виділення параметрів, що впливають на оцінку перспектив сумісної роботи консультанта з клієнтом.
2. Ознайомлення з основними техніками вислуховування.

Тема 5. Технологія християнського консультування

Завдання:

1. Охарактеризувати основні комунікаційні прийоми консультанта в процесі бесіди з опікуваним, проаранжувати їх за частотою використання.

2. Співвіднести консультативні прийоми з етапами бесіди.

Тема 6. Психологічний вплив у консультативній бесіді

Завдання:

1. Ознайомлення з основними принципами ефективного психологічного впливу.
2. Аналіз та засвоєння особливостей використання технік впливу: інтерпретації, директив, саморозкриття, конфронтації та ін.

Тема 7. Християнське консультування осіб в кризових станах

Завдання:

1. Визначити типи кризових ситуацій клієнта та специфіку консультативної допомоги. Основні параметри аналізу: мета, завдання, умови здійснення, особливості організації процесу, роль.
2. Здійснить порівняльний аналіз екстреної психологічної допомоги, психологічного консультування, психотерапії. Основні параметри аналізу: мета, завдання, умови здійснення, особливості організації процесу, роль консультанта.

Тема 8. Особливості психологічного консультування батьків

Завдання:

1. Вказати ситуації застосування психодіагностики в консультуванні батьків та дітей.
2. Розробити схему-таблицю ефективних способів взаємодії батьків з дитиною в різні вікові періоди дитини (від народження до дорослого віку дитини).

Тема 9. Особливості психокорекційної роботи з дітьми

Завдання:

1. Проаналізувати та обґрунтуйте які особливості особистості людини можуть потребувати психокорекції у дошкільному, молодшому шкільному, підлітковому та юнацькому віці.
2. Розробіть проект програми корекційної роботи з батьками, спрямованої на оптимізацію дитячо-батьківських стосунків.

Форма подання: у вигляді схеми, таблиці, вільного опису.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

13. Види контролю і система накопичення балів

	Види контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Виступ на семінарському занятті	11	0-3	0-33
2	Участь у дискусії на семінарському занятті	11	0-1	0-11
3	Тестова перевірка готовності до практичного заняття	8	2	16
4	Виконання практичної роботи	9	1	9
5	Іспит	1	25	25
	Разом			100

14. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою / National grade		Мін. бал / Min. marks	Макс. бал / Max. marks	Шкала ЄКТС / ECTS grade
недиференційована шкала / undifferentiated grade	диференційована шкала / differentiated grade			
Зараховано / Passed	Відмінно / Excellent	90	100	A
	Добре / Good	82	89	B
		74	81	C
	Задовільно / Satisfactory	64	73	D
60		63	E	
Не зараховано / Fail	Незадовільно / Fail	35	59	Fx
		0	34	F

15. Питання до іспиту

1. Сутність християнського консультування.
2. Принципи консультування.
3. У яких трьох системах живе людина і з чим працює консультант?
4. Як допомогти досягти щастя? Вірні і невірні мотиви рішення проблеми?
5. Вимоги до консультанта.
6. Опишіть будь-які 7 якостей духовних наставників, яким володів Ісус Христос як духовний наставник. Наведіть місця з Біблії.
7. Як називається етап між прийняттям спасіння і вознесінням? Чи можливо втратити (відмовитися) спасіння?

8. Перелічіть і поясніть теорії (згідно Лоуренса Крабба) взаємовідносин між Біблією і психологією. Яка теорія на ваш погляд найбільше підходить для біблійного консультування.

9. Задачі та цілі консультування.

10. Складові терапії (консультування). Опишіть як мінімум 8 ключових завдань.

11. Роль відповідальності клієнта у консультуванні.

12. Позиції консультанта.

13. Засоби впливу консультанта у процесі консультування.

14. Типи клієнтів.

15. Організація консультативної бесіди: простір та час.

16. Сфери застосування психологічного консультування.

17. Підготовка до консультування.

18. Сутність методу бесіди.

19. Загальна характеристика етапів бесіди.

20. Знайомство як початок бесіди.

21. Як вести себе при першій зустрічі? Практичні поради, де можна проводити консультування.

22. Мета та завдання бесіди.

23. Роль консультанта в бесіді. Формування запиту.

24. Розпитування клієнта та його фази.

25. Гіпотези консультанта.

26. Психокорекційний вплив в консультуванні.

27. Завершення бесіди.

28. Загальна характеристика технології психологічного консультування.

29. Вербальна комунікація.

30. Типи питань при консультуванні. Що робити, якщо виникла довга пауза?

31. Характеристики висловлювань консультанта.

32. Невербальна комунікація у ході консультування.

33. Аналіз емоційних переживань та їх акцентування.

34. Технічні помилки консультування та шляхи їх подолання.

35. Професійно важливі якості консультанта.
36. Техніки консультування.
37. Святий Дух при консультуванні.
38. Характеристика кризових переживань.
39. Охарактеризуйте поняття: катастрофа, надзвичайні та екстремальні ситуації, кризові ситуації та криза.
40. Екстерна психологічна допомога.
41. Особистісно-орієнтований підхід: розв'язання внутрішніх конфліктів особистості.
42. Специфіка психологічного консультування жертв насильства.
43. Специфіка психологічного консультування схильних до суїцидної поведінки.
44. Специфіка психологічного консультування осіб, які втратили близьких.
45. Поняття суїцидальної поведінки.
46. Діагностичні критерії суїцидальної поведінки.
47. Основні питання сімейного консультування.
48. Особливості консультування подружніх пар.
49. Технологія сімейного консультування батьків та дітей.
50. Основне коло питань, що хвилюють батьків дошкільників.
51. Правила ефективної взаємодії та спілкування батьків з дитиною.

16. Література до курсу

Основна:

1. Кильпелайнен И. Умеем ли мы слушать и помогать: Путеводитель душепопечительства, сосредоточенного на ближнем. – СПб.: Христианское общество «Библия для всех», 1998. – 240 с.
2. Крабб Л. Как понимать людей: Сокровенные стремления к общению. - СПб.: Христианское общество «Библия для всех», 1998. - 259 с.

Додаткова:

3. Абрамова Г. С. Практическая психология: Учебник для студентов вузов. - Изд. 6-е, перераб. и доп. - М.: Академический проект, 2001. - 480 с.

4. Андерсен Н. Разрывающий оковы: Пер. с англ. – СПб.: С-Пб Емо «Кредо», 1998. – 384 с.
- 5.
6. Клауд Г., Таунсенд Дж. Барьеры: Пер. с англ. – 5-е изд. – СПб.: Мирт, 2003. – 383 с.
7. Клауд Г., Таунсенд Дж. Как люди растут: Пер. с англ.: Л.Сумм – М.: Триада, 2003. – 464 с.
8. Клауд Г., Таунсенд Дж. Надёжные люди: Пер. с англ.: Л.Сумм – М.: Триада, 2002. – 272 с.
9. Клауд Г., Таунсенд Дж. 12 Христианских верований, которые могут свести с ума: Пер. с англ.: Л.Сумм – М.: Триада, 2003. – 280 с.
10. Коллинз Гари Р. Пособие по христианскому душе попечению: Пер. с англ. А.А.Баев – СПб.: Мирт, 2003. – 924 с.
11. Крабб Л. Эффективное библейское консультирование: Модель для помощи неравнодушным христианам стать способными консультантами. – 192 с.
12. Кочюнас Р. Психологическое консультирование: Учебное пособие для вузов. – 8-е изд. – М.: Академический проект; Трикста, 2014. – 222 с.
13. Соколова Е.Т. Психотерапия: теория и практика: учебное пособие для студентов высших учеб. заведений. – 2 изд. – М.: Издательский центр «Академия», 2006. – 368 с.
14. Хант Джун. Ключи. Как помочь себе и другим в решении жизненных проблем. В 5-ти книгах. Пер. с англ. – 2-е изд. – М.: Ассоциация «Духовное возрождение» ЕХБ, 2004.
15. Франкл В. Человек в поисках смысла: Сборник: Пер. с англ. и нем./ Общ. ред. Л. Я. Гозмана и Д. А. Леонтьева. – М.: Прогресс, 1990. – 368 с.
16. Эдвальс Э. Душепопечительство и терапия. – СПб.: Христианское общество «Библия для всех», 1999. -192 с.